

Nhà giả kim – Và mỗi chúng ta hãy sống trọn vẹn mơ ước của mình

(Tự sáng tác)

Trên con đường thực hiện ước mơ, mỗi chúng ta đều sẽ vấp phải những chông gai thử thách, nhưng đứng trước thử thách và dũng cảm vượt qua mới là cách ta tiến gần đến ước mơ của mình hơn. Tôi bắt gặp điều đó trong “Nhà giả kim” của Paulo Coelho. Bằng giọng văn giản dị, ông đã khéo léo truyền đạt những ý nghĩa sâu sắc về cuộc sống, ước mơ và tình yêu. Những triết lý của cuộc đời tưởng chừng đơn giản nhưng đôi lúc ta lại chẳng nhận ra.

Chắc hẳn, nhiều người sẽ thắc mắc “Nhà giả kim là ai?”. Họ là những nhà hoá học thời trung cổ, tìm cách tạo ra vàng từ kim loại bình thường, tìm đá tạo vàng và thuốc trường sinh bất lão, những thứ mà con người ta luôn khao khát thực hiện được. Nhưng nhà giả kim không phải nhân vật chính, ông là nhân vật đóng vai trò quan trọng để nhân vật chính – cậu thanh niên chăn cừu Santiago tiếp tục theo đuổi giấc mơ.

Cả câu chuyện là một chuyến phiêu lưu của Santiago theo đuổi vận mệnh, giấc mơ của mình, trải qua biết bao khó khăn gian khổ để đến với kho tàng trong giấc chiêm bao. Cậu đã không làm một thầy tu mà làm một người chăn cừu để được rong ruổi khắp nơi ngắm nhìn thế giới, để rồi một ngày kia, trong giấc mơ, cậu nhìn thấy kho tàng ở kim tự tháp đang chờ cậu đến khám phá, và cuộc hành trình bắt đầu. Cậu bán cừu sau đó tìm cách lên đường sang châu Phi, bị lừa bịp hết tiền rồi phải đến cửa hiệu pha lê làm việc. Để dành đủ tiền sau đó lại tiếp tục giấc mơ, cậu gặp chàng trai người Anh – người luôn khao khát trở thành một nhà giả kim, rồi cả hai cùng đồng hành với một lũ đoàn tiên về phía sa mạc mênh mông, và cậu đã gặp định mệnh của đời mình tại đây, cô gái có tên Fatima - cô gái của sa mạc.

Một quyển sách không dày nhưng thấm nhuần bao triết lý cuộc sống, như lời ông già xưng là vua xứ Salem đã nói với Santiago khi họ thấy anh chàng bán kem – một người muốn bán kem để dành dụm tiền đi chu du khắp nơi – rằng: *“Anh ta không hề hiểu rằng người ta lúc nào cũng có thể thực hiện ước mơ của mình”*, và khi ông muốn cậu đổi một phần mười số cừu cậu có để ông chỉ bảo cậu về cách đi tìm kho tàng *“Nếu cậu hứa trả bằng cái gì mình chưa sở hữu thì rồi sẽ có lúc cậu mất đi ý chí đạt được nó đấy”*. Lời của ông dạy tôi một điều rằng đừng bao giờ trì hoãn ước mơ của mình mà hãy lên kế hoạch thực hiện nó. Người bán kem chọn bán kem để kiếm đủ tiền sau này đến được nhiều nơi, điều đó không sai, nhưng nếu anh ta già đi, không còn đủ sức khoẻ nữa, liệu anh ta có còn thực hiện được ước mơ của mình, và giờ chớ đến lúc anh ta kiếm đủ tiền là cả một khoảng thời gian dài đằng đẳng, đến lúc đó, liệu anh ấy có còn nhớ về điều mình đã từng ước mơ? Tôi là kẻ giống người bán kem, hay tự nhủ với lòng rằng đợi một thời gian nữa thôi, tôi sẽ thực hiện những điều mình lên kế hoạch, nhưng cuộc sống tất bật luôn để tôi tìm được lý do trì hoãn chúng, và mãi đến hôm nay, chúng chỉ mới là kế hoạch trên giấy và tôi vẫn chưa có bước khởi đầu nào, lâu đến mức tôi dường như chẳng còn nhiệt huyết để thực hiện chúng nữa. Ông còn dạy tôi rằng: bất kì thành công nào, khát vọng nào, muốn có được phải chấp nhận trả giá bằng cái mình đang sở hữu, bởi vì tiếc nuối, nên ta lại có thêm một động lực để thực hiện ước mơ, nếu hứa hẹn về điều gì chưa có, ta sẽ nhanh chóng nản lòng thoái chí, chùn bước trước khó khăn, bởi ta biết mình không mất gì cả.

Bên cạnh những bài học về ước mơ, tôi còn có được bài học về hạnh phúc: *“Bí quyết của hạnh phúc là biết ngắm nhìn mọi thứ tuyệt mỹ trên thế gian này mà không hề quên hai giọt dầu trên muống”* trong câu chuyện mà ông vua xứ Salem đã kể cho cậu nghe trước lúc lên đường. Hạnh phúc là khi ta biết tận hưởng cuộc sống nhưng cũng không quên đi trách nhiệm của mình, đơn giản thế thôi nhưng không phải ai cũng làm được đâu nhé! Có người chăm chăm nhìn hai giọt dầu trên muống nên đã không kịp tận hưởng những thú tuyệt mỹ, có người mãi mê với những thứ tuyệt mỹ mà quên mất hai giọt dầu. Cả hai trường hợp này, con người đều không hạnh phúc bởi lẽ khi người ta dung hoà được cả hai thứ, tìm được điểm cân bằng ta mới thấy lòng nhẹ nhõm và tâm thanh thản biết bao, ta mới sống tốt được với chính mình: không gò ép cũng chẳng bê tha.

Santiago trong chuyến phiêu lưu ấy đã từng bị cướp sạch tiền trên vùng đất mình vừa đặt chân đến, nơi mà cậu chẳng hề hiểu được ngôn ngữ của người bản địa, cũng chẳng quen biết một ai. Một mình cô độc lang thang không một xu dính túi ở một mảnh đất xa lạ, con người xa lạ, cậu cũng như bao người, thất vọng chán chường vì đời không như là mưa. Nhưng sau đó, cậu đã cho chúng ta một tấm gương về suy nghĩ tích cực và đứng lên sau khó khăn: *“Mình có thể nhìn thế giới hoặc với con mắt của một kẻ khốn khổ bị cướp sạch hoặc của một kẻ phiêu lưu trên đường đi tìm kho tàng”* và cậu đã chọn làm kẻ phiêu lưu, chọn đi làm thuê cho một cửa hàng pha lê, chọn học tiếng A-rập, chọn giúp ông chủ của hàng thu hút khách, chọn tiếp tục thực hiện điều mình mong ước. Bạn thấy đấy, hi vọng hay tuyệt vọng đôi khi chỉ do suy nghĩ của chính ta mà thôi!

Và trời không phụ lòng người! Rời khỏi tiệm pha lê, cậu gia nhập đoàn lữ hành tiến về sa mạc, làm bạn với chàng trai người Anh, gặp Fatima và nhà giả kim để rồi tự chiêm nghiệm về những triết lý cuộc đời, những quan điểm về tình yêu hết sức cao đẹp: *“trên thế giới luôn có một người chờ đợi mình, dù giữa sa mạc hay trong thành phố lớn. Và khi hai người gặp nhau, và ánh mắt họ nhìn nhau thì cả quá khứ lẫn tương lai đều không còn quan trọng nữa, chỉ còn có khoảnh khắc ấy và niềm tin tuyệt đối rằng mọi sự dưới bầu trời này đều do một bàn tay ghi sẵn; chính bàn tay này đã làm nảy mầm tình yêu và chọn sẵn một kẻ tâm đầu ý hợp cho mỗi người chăm lo, làm lưng, nghỉ ngơi và tìm kiếm kho tàng dưới gần trời này. Nếu không như thế thì ước mơ của con người thật là vô nghĩa”*. Chính Fatima đã dành cho cậu trọn niềm tin tưởng, ủng hộ cậu thực hiện mong ước khi cậu muốn ở lại ốc đảo mãi mãi để bầu bạn cùng cô trọn đời. Người con gái luôn tin tưởng vào sa mạc đã được tặng cho kho báu quý giá nhất – tình yêu của Santiago. Một người vì yêu mà chấp nhận chờ đợi, chờ đợi người mình yêu hoàn thành giấc mộng của anh ấy, đợi anh ấy, tin tưởng anh ấy sẽ quay về với mình. *“Nếu em là một phần của vận mệnh anh thì sẽ có một ngày anh trở về thôi”* – đó là tình yêu chân thành và đúng nghĩa, cao thượng và biết hy sinh. Chính điều đó đã tiếp thêm sức mạnh cho Santiago, để khi gặp được nhà giả kim, nhận được nhiều lời khuyên hữu ích từ ông, cậu cuối cùng cũng thực hiện được khao khát bấy lâu. Dẫu cho cuối cùng những tên cướp một lần nữa xuất hiện, cướp đi tài sản của cậu, nhưng có nghĩa gì đâu, tiền bạc lúc này không còn quan trọng nữa. Cậu nhìn kim tự tháp, cảm thấy kim tự tháp nhìn cậu mỉm cười, vậy là đủ. Kho tàng của cậu là những bài học nhận được trong suốt chặng đường phiêu lưu, là tình yêu chân chính trong đời.

Mỗi chúng ta không phải ai cũng có đủ dũng khí theo đuổi ước mơ của mình, chấp nhận đánh đổi, kiên trì vượt qua, dũng cảm đứng dậy sau những thử thách như Santiago. Chỉ cần sống hết mình vì ước mơ và quyết tâm thực hiện thì một chú bé chăn cừu cũng có thể vượt qua chặng đường dài dằng dặc để đến kim tự tháp. Cuộc sống của con người chỉ vô nghĩa khi không có gì để ước mơ và sợ hãi thất bại còn đau khổ hơn sự thất bại vì một khi sợ hãi, ta đã đánh mất hết dũng khí để tiếp tục chinh phục cuộc hành trình đi đến thành công.

Không những mang ý nghĩa sâu sắc mà mỗi chi tiết truyện còn như một câu chuyện cổ tích, là một cuốn sách nghiêng về biểu tượng, về ngôn ngữ và thế giới vũ trụ. Hình tượng nhà giả kim biến những thứ không thể thành có thể đã là một biểu tượng về nghị lực và quyết tâm theo đuổi ước mơ, không ngừng tiến lên phía trước.

Cuốn sách tuyệt vời này đã dạy tôi bài học về lý trí và cả trái tim, về cách nhìn và cảm nhận mọi thứ quanh mình. Nhân vật Santiago là nhân vật dựa trên tính cách của chính tác giả. Ông đã kiên cường làm một nhà văn thay vì trở thành kĩ sư. “Nhà giả kim” từng là một quyển sách ế ẩm, nhưng ông vẫn kiên trì. Và cuối cùng quả ngọt đã đến với ông khi hàng trăm triệu người trên thế giới đón nhận tác phẩm này như một cây kim chỉ nam cho hành trình phấn đấu của mình. Không cần những lời lẽ hoa mỹ cao thâm. Chính sự nhẹ nhàng pha chút tưởng tượng đã làm “Nhà giả kim” đi vào lòng người một cách chân thành nhất, trở thành quyển sách tâm đắc của nhiều người, trong đó có cả cựu tổng thống Bill Clinton.